שיילינן ליה אמר על של שלמים נדרתי על שם בשר שלמים שלריכין

מלח דכתיב דיוכל קרבן מנחתך במלח

תמלח (ויקרא ב) ועל יין המתנסך על

גבי המובח לשמים: אסור. שהרי נדר

בדבר הנדור: ואם על שם יין נסך

של עבודת כוכבים וכבשר מליח

דעבודת כוכבים מותר שהרי נדר

בדבר האסור: ואם סתם. דאמר אין

ידוע לי אם על שם שמים או על שם

טומאה נדרתי: אסור. דאמרינן לא

נתכוון זה אלא בדבר הנדור. והיינו

סתם להחמיר ופירושן להקל דאם

פי׳ ואמר לשם עבודת כוכבים נדרנא

מותר. ל"א סתם נדרים דאמר ככר

זו עלי כבשר מליח וכיין נסך דלא

הזכיר לא לשם שמים ולא לשם עבודת

כוכבים להחמיר ופירושן דאם מפרש

בשעה שנדר ואמר כבשר מליח של

שלמים משלמים ודאי קאמר שלריכות

מלח יותר משאר קרבנות שהרי נאכלין

לשני ימים ולילה אחת וכיין נסך שעל

המזבח דהיינו בדבר הנדור ואם כיין

נסך של עבודת כוכבים וכבשר מליח

של עבודת כוכבים להקל: אם כחרם

בותנר' סתם נדרים. דאינו יודע באיזה ענין נדר: להחמיר. דאזלינן

לחומרא ואמרינן על כל דבר הנדור נדר: ופירושן. אבל אי

מפרש ואמר דבדבר איסור נדר: להקל. דהכי הוא כדקאמר:

כילד החומר ככר זו עלי כבשר מליח חם בשל שלמים נדר. כי

ל) ס"א שמים, ב) טהרות
פ"ד מי"ב [ושם איתא
מותר], ג) [עיין היטב

בהרח"ש בכורים פ"ב מי"ח בהרחים בכורים פ"ב מי"ח ד"ה הכותב חייתו ובהמתו לבנו וכוי], ד) נ"א על כל קרבנך תקריב מלח, ה) נ"ל דכיון, ו) [ויקרא ב],

עין משפם נר מצוה לו א מיי׳ פ״ב מהלכות

"ד סימן רח סעיף א: לז ב מיי שם הלכה ח: לח ג מיי שם הלכה ט: למ ד מיי שם הלכה י: מ ה מיי שם הלכה יא טוש"ע שם סעיף א: מא ו מיי׳ פ"ב מהלי נזירות הלכה ז-ע

הגהות הב"ח

(**h**) רש"י ד"ה אס כחרס וכו' שהתפים בחרם שהקדישו לגכוה לה' המ"ד כוא יאח"כ מ"ה אם כחרם: (צ) ד"ה אם כחרם. נ"ב נ״ל ברש״י: (ג) ד״ה מרומת וכו׳ דמעיקרא קמפריש: (ד) ד״ה והתע וכו׳ הריני נזיר אם פלוני זה שבא נגדי נזיר והלך לו אומו פלובי שאין ידוע אם נזיר כל"ל: (ה) ד"ה היה וכו' הקדים נמי את הכוי דכוי בכלל: (ו) ד"ה אליעזר מיה לאותה:

תוספות סתם נדרים להחמ ופירושן להק בדמפרש ואזיל אמר הרי עלי כבשר מליח אם של שלמים נדר אסור פי׳ שפירש בשעת נדרו הרי שפינש בשעת מולו האר עלי כבשר מליח של גבוה שרגילות היה למלוח בשר גבוה כדכתיב על כל קרבנך תקריב מלח אסור ואם של עבודת כוכבים נדר שפי׳ בשנות נדרו הרי נולי כבשר מליח של עבודת כוכבים דגם נעפחת כוכבים רגילות הוא למלוח מותר להיכות יהום לנוסות מותר דדבר האסור הוא מותר ולהכי לא קתני של חולין משום דאין רגילות לקרות בשר מליח אלא אלו דקתני של שמים ושל עבודת כוכבים ולא של חולין ואם סתם פי׳ שאמר כגשר מליח סתם ולא פי׳ שום לבר פי' שנתכוין למה שמשמע בשר מליח ואסור ול"נ חדא דאם כן לא הוי ופירושן להקל שום חידוש ועוד דל' של שמים ושל עבוד' כוכבים לא משמע כדפירש׳ וה"ל למימר אם מתר הרי עלי כבשר מליח של שמים אסור ואם אמר כבשר מליח של עבודת כוכבים מותר כיון דאשעת נדרו קאי לכ"נ כפי' ר"ת דאיירי לעולם שלא הוגיא בשפתים כ"א האי לישנא כבשר מליח ותו לא ואם של שמים כלומר שאילנא שני שתיים כנותו שחינתו ליה אחרי כן אם אמר שנתכוין בלבו לומר בשר מליח של שמים אסור ואם מכיח של שנהים מסור ומם אמר נתכוין של עבודת כוכבים מותר הוי פיי לשפתיו כמו דנתכוון בלבו לפת חיטין והוליא משפתיו פת סתם בשבועה ובין ת"ח

לשונו להחמיר ולהקל כל שלא פירש א׳ מהן למה נתכוין הולכין בסתמא להחמיר: ופירושן להקל. אם פירש אח"כ ואמר לכך נתכונתי סומכין על דבריו אע"פ שהוא מיקל. וכולה מתני׳ עד נדר בחרם [כ.] מפרש כילד סתמו להחמיר ומנדר בחרם ואילך מפרש כילד פירושן להקל: כילד הרי עלי כבשר מליה ויין נסך. כלומר כילד קרוי סתם נדרים האומר כבשר מליח ויין נסך דמשמע של שמים וקרי ליה בשר מליח משום דכתיביי על כל קרבנך תקריב מלח ומשמע נמי של עבודת כוכבים כה"ג הוי סתם נדרים דהא אם פירש של שמים אקור ואם פירש של עבודת כוכבים מותר ואם סתם דמשמע הכי ומשמע הכי אסור הרי שסתם נדרים להחמיר: אם למעשר בהמה נדר אסור. דדבר הנדור הוא כשהוא קורא לעשירי עשירי ואסור לכל עד שיקרבו מתיריו: סמם תרומה ביהודה אסורה. לפי שביהודה מתוך שהיו קרובין לבהמ"ק תרומת הלשכה נמי תרומה סתם קרו לה והוה ליה סתם נדרים להחמיר:

שחין אנשי גליל מכירין חם פרומת הלשכה. שמתוך שהיו רחוקין מירושלים ולא היו רגילין בתרומת הלשכה לא קרו לה תרומה סתמא אלא תרומת הלשכה קרו לה הלכך כי נדרי בתרומה סתם ליכא לספוקי כלל בתרומת הלשכה ומש"ה שרי: ססם הרמים ביהודה מוסרין. שהכהנים מכירין ביניהם ורגילים בחרמי כהנים וקרי להו נמי חרמי סתם כחרמי גבוה ומש"ה מותרין דהך סיפא ר' אלעור ברבי לדוק היא כדאיתא בגמרא ניט:] וס"ל דסתם נדרים להקל ופליג ארישא ובגליל אסורין והיינו דהדר קתני שאין אנשי גליל מכירין את חרמי הכהנים דמשמע טעמא דאין מכירין הא מכירין אלו ואלו מותרין: שאין אנשי גליל מכירין את חרמי הכהנים. שמתוך שלא היו כל כך כהנים ביניהם לחרמי כהנים לא קרו להו חרם סחם הלכך כי נדרי בחרם ליכא לספוקי במידי דודאי חרם גבוה קאמרי: "נדר בחרם ואמר לא נדרחי אלה בחרמו של ים. השתח מפרש וחזיל כילד פירושן להקל. והחי דנקט להו בהני גווני דמפרש ואזיל ולא נקיט להו בהני גווני דרישא דליתני נדר בחרם ואמר לא נדרתי אלא בחרם של כהנים רבותא אשמעינן שאע"פ שהוא מפרש נדרו בדבר זר שאינו כל כך במשמעות לשונו כחרמו של ים והני אחריני דתני אפי׳ הכי מהימן: בחרמו של ים. רשת שלדין בה דגים מן הים קרויה חרם: הרי עלמי קרבן. כלומר היה מדבר עם חבירו ואמר לו הרי עלמי קרבן אע״פ שנראה שאוסר עליו גופו כקרבן כי אמר דלא נדר אלא בעלם שהניח להיות נודר בו

כלומר שיש לו עלם אחד בתוך ביתו שהלניעו לכך להיות נודר בו

ולענין הלכה קי"ל כרצא דנהי דאדחיא סייעתיה שמעתיה לא אדחיא ומתני' דהכא ודשבועות כותיה דייקי דהתם בפרק שבועות שתים בתרא (שבועות כו:) נמי מסייעי לרבא ממתני׳ דשבועה שלא אוכל ככר זה וכו' וכדאיתא התם: בותבר' סתם נדרים להחמיר ופירושם להקל. כלומר מי שנדר ויש לפרש

מתני' יסתם נדרים להחמיר ופירושם להקל כיצד אמר הרי עלי כבשר מליח כיין נסך אם בשל 6 (שלמים) נדר אסור אם בשל עבודת כוכבים נדר מותר ואם סתם אסור בהרי עלי כחרם אם כחרם של שמים אסור ואם כחרם של כהנים מותר ואם סתם אסור יהרי עלי כמעשר אם כמעשר בהמה גדר אסור ואם של גורן מותר ואם סתם אסור יהרי עלי כתרומה אם כתרומת הלשכה נדר אסור ואם של גורן מותר ואם סתם אסור דברי ר' מאיר ר' יהודה אומר הסתם תרומה ביהודה אסורה בגליל מותר' שאין אנשי גליל מכירין את תרומת הלשכה סתם חרמים ביהודה מותרין בגליל אסורין שאין אנשי גליל מכירין את חרמי הכהנים: גבן והתנן יםפק נזירות להקל אמר ר' זירא לא קשיא הא ר' אליעזר הא רבנן דתניא המקדיש חייתו ובהמתו 🌣 הקדיש את הכוי ר' אליעזר אומר לא הקדיש את הכוי מאן דאמר ממונו מעייל לספיקא גופיה נמי מעייל ומאן דאמר ממונו לא מעייל לספיקא גופיה (נמי)

של שמים. נדר כגון שהתפים (ח) במה שהקדיש לגבוה לקדשי בדק הביח הלכך אסור דלא ניתן לפדות כדכתיב (ויקרא כו) כל חרם קדש קדשים הוא: כחרם של כהנים. שהתפים כחרם של חרמי כהנים דכתיב כל חרם בישראל לך יהיה (במדבר יח) דהאי הוי ממון כהנים והוי מותר כחולין לכל דבריהן לאחר שבא ליד כהן. ודין חרמים מפרש במסכת תמורה (דף לב.): (כ) אם כחרם של כהנים. שמותר בהנאה לאחר שבא ליד כהנים: למעשר בהמה. היינו דבר הנדור שאינו אסור עד שיקרא עליו שם מעשר: [ואס של גורן]. מעשר דגן דבר האסור שמעשר ותרומה בשבלין אסור: מרומת הלשכה. דהיינו דבר הנדור (ג) מעיקרא דמפריש להו לשקלים: שחין חנשי גליל מכירין בתרומת הלשכה. כלפי שהיון רחוקים מירושלים: שחין חנשי גליל מכירין חרמי כהנים. שלח היו כהנים ביניהם וכשמחרימין אין מחרימין אלא לשמים: גבו' והחנן ספק נזירום להקל. דאמרינן במסכת נזיר (דף לב:) הריני נזיר אם (ד) זהו פלוני שבא נגדי נזיר והלך לו אותו שאין יודע אם נזיר אם לא אינו נזיר ונזירות היינו כנדרים והיכי קתני סתם נדרים להחמיר: המקדיש חייתו ובהמתו. שהקדיש כל חיות ובהמות שיש לו (a) ואם היה לו כוי ביניהן הקדיש נמי דכוי בכלל חיה ובהמה: רבי אליעור אומר לא הקדיש את הכוי. דלא מעייל איניש ממוניה לספיקא הי דכוי דספק הוא אי מין בהמה אי מין חיה (1) מאותה ספיקא לא עייליה להקדיש בכלל חיה ובהמה. וכי היכי דסבירא ליה דלא מעייל ממוניה לספיקא

מהימן: ועל כולן אין נשאלין עליהן ואם נשאלו וכו. מפרש בגמרא [כ.] דה"ק אין נשאלין עליהן בתלמיד חכם דכי נדר בחרם ואמר לא נדרחי אלה בחרמו של ים מהימן ולא לריך שאלה ואם נשאלו כלומר אי הוי איניש דלה מהימן וכגון שהוא עם הארץ ולפיכך לריך שאלה עונשין אותן אם נהגו היתר בדבר קודם שבאו לישאל עונשין אותן שאין מתירין להן עד שינהגו איסור כימים שנהגו בהן היתר כדאיתא בגמ' [שם] : ומחמירין עליהן. שאין פותחין להן בחרטה ואין מתירין אותו עד שימלאו פתח לנדרן: פוחחין לו פחח ממקום אחר. בתרתי פליגי חדא דאין עונשין אותן אם עברו על נדרן ועוד שפותחין להם בחרטה וקרי ליה מקום אחר משום דלא הויא מגופו של נדר הפתח: ומלמדין אותן שינהגו איסור. אפי׳ בנדרים הללו. ודוקא בהני דסיפא דמשמעותא דידהו הויא להחמיר טפי מלהקל אמרינן דלריך שאלה למר כדאית ליה ולמר כדאית ליה אבל בהגך דרישא דנדר בבשר מליח אי פריש ואמר דבשל עבודת כוכבים נדר וכן כשנדר בחרם אי פריש ואמר דבשל כהנים נדר אפי׳ בעם הארץ אינו לריך שאלה: גב׳ ספק נוירוס להקל. משנה היא במסכת טהרות (פ״ד משנה י״ב) ונזירות על ידי נדר הוא וקשיין אהדדי: המקדים חייסו ובהמסו. חייתו או בהמתו: לא הקדים את הכוי. דהוי ספק חיה ספק בהמה ואי הקדים את בהמתו אמרינן דלמא כוי חיה ואי הקדים חייתו אמרינן דלמא בהמה הוא: גופיה נמי. סבירא ליה דמעייל לספיקא הלכך מתניתין דסתם נדרים להחמיר רבנן: 35

לל ממרימין היו ממפרשן לבדק הבית וכקבורין שאין לשון מרס נופל על דכר אסור: גב' והתגן ספק גוירות להקל. משנה היא בפ"ד מטהרות (משנה י"ב) כגון דאמר הריני נזיר שיש בכרי זה מאה כור או שאמר על הכני הריני נזיר שיש בכרי זה מאה כור או שאמר על הכני הריני נזיר שיה ובהבתו. פי׳ כל מימו ובהממו: ר"א אומר לא הקדיש את הבוי. שלא היה דעתו אלא על ודאי בהמה:

ובין טריה מהימון דלחמר דנחכוון לשם עבודת כוכבים ולא בעי החרה כלל ולא דמי להא דאמר בסמוך נדר בקרבן ואמר לא דרתי אלא בקרבנות מלכים וכן בחרם ואמר בחרמו של ים והאמרי" לכ"ע מחמרינן עליה להלריכו לבקש לו פחח להחיר דהתם היינו טעמא משום שנראה כנודר נדר גמור ואח"יכ אמר שלא נחכוון אלא לדברי הבאי דלא שייכא כלל לנדר

גליון הש"ם גמ' לספיקא גופיה נמי מעייל. עיין לקמן דף סא

קרבק מקריב (מנה, 6) כ"ל דכיון, 1) [ויקרא ב], 1) מכאן עד סוף המשנה שייך לקמן כ ע"א, מ) שייך למסני לקמן כ ע"א,

מוסף רש"י

נו״כ:

סתם נדרים להחמיר. שאמר נדרו סתס כגון שאמר הרי עלי ככר זה כבשר מליח ולא פירש בשעת נדרו יותר אע"ג דאיכא לחימר שמא למלים המיכו לנוכינו של ע"ז כיון, אפילו הכי תלינן לחומרא ואמרינן תלינן לחומרא ואמרינן למליח דשלמים כיון והוי מתפים בדבר האסור (5"ל הנדור) ואסור, ופירושן. שפירש בשעת נדרו ואמר שפיתש בשעת לנדו זמנונ הרי עלי ככר זה כבשר מליח של ע"ז מוחר, שאין איסור ע"ז בא ע"י נדר ולא הויא התפסה עד שידור בדבר הנדור יראח״ה רוווחם. ואם של בשעת העישור הרי זה מעשר, והוי כדבר הנדור, מעשר, יושף כוצר המחור, אפילו הכי לא הוי נדר, דכי דור נדר לה' כתיב, דבעינן שיתפים בדבר הקרב לפני סימפים כזכו הקוב נפי המזכח (שם). כתרומת הלשכה. שהיו נותנים שחליהם בלשכה ותורמיו מהם ג' קופות ומהם מביאים קרבנות על גבי המזבח, אבל תרומת גורן

פירוש הרא"ש

מתני' מתם נדרים להחמיר ופירושן להקל. כלומר אע"ג דכשפירש דבריו אזלינן כמר פירושן אם סתם אזלינן לחומרא דסתם הנודר דעתו לאסור מדלח שתק: כבשר כזליח. היינו קרבנות דכתיב על היינו קונטות זמנה כל קרבוך תקריב מלח: ואם כחרם של כהגים מותר. אע"ג דכחרמי מותר. אע"ג דבחרמי בהנים מועלין עד שיבואו לידי כהנים והוי שפיר דבר הנדור מכל מקום סתם חרמי כהנים משמע שכבר נאו לידי כסן: ואם כמעשר בהמה גדר אסור. להוי לגל הגלול שלריך להקדישו ואין מעשר בהמה אוסר הגורן כמעשר דגן: שאין אנשי גליל מכירין תרומת הלשכה. לפי שהיו רחוחיי

לפי שהיו לחוקק מירושלים: שאין אנשי גליל מכירין את חרמי בהנים. וכל מה שהיו מחרימין